

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd I Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia I o v r o v & Co).

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Regele Carol II. No. 14.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

lar am pățit-o...
Din „liberali” (pe vremea când guvernau național-tărăniști și le criticam toate acțiunile cari veneau în contradicție cu interesele locale, de graniță); din „gardisti, legionari de-ai lui Corneliu Zelea Codreanu” (după venirea liberalilor la putere, pentru că am continuat să milităm mai departe, potrivit programului nostru, cerând îndreptarea atâtor stări specifice și păgubitoare mult intereselor naționale din această regiune a țării), iată-ne botezați, de ieri încoace și... „național-tărăniști”, de nuanță „vaidistă”! (Ah! Uitasem să mai notez, că tot depe urma modulului nostru de-a face ziaristică, de a spune lucrurilor pe nume, cum sânt: bune sau rele, am mai fost prezentați pe rând de către „amicii” noștri, — și avem și noi destui, slavă Domnului! — drept „georgiști”, „gogiști” și „averescui”, de câte ori evenimentul la ordinea zilei ne-a obligat prin importanța lui să-l înregistrăm exact cum s’a prezentat).

Redând în numărul de ieri cele petrecute Luni seara, la adunarea național-tărăniștilor de la Timișoara (ba, să mărturisim cinstiți, că doar sântem în Săptămâna Mare, nu tocmai identic, fiindcă am mai atenuat șarjele vorbitorilor la adresa „aghiotanților d-lui Bocu”), iată-ne unși acum și „vaidiști”...

Ce-ți este și cu cetățeanul nostru, care se freacă la ochi, să vadă mai bine, și tot frecându-și-i mai rău și-i împăclește... Căci, dintre aceștia sânt ai de ncearcă a se atinge, — măcar în acest chip, — de „Ecoul”.

În definitiv, ce să le facem?... N’am avut nici odată pretențiunea: că noi o să-i dăm pe toți gheboșii afară din țară.

Bătuți la cap, ca berbecii... acei cari pun în circulație asemenea nerozii, sânt după alte toate și slabi de memorie. Au uitat dumnealor că „Ecoul” este al lui Ștefănescu și nu al cine știe cărei societăți anonime, unde directorul trebuie să facă „sluș”... și să se deie tumba de câte ori vor și cum vor stăpâni, domnii acționari.

De oricâtă simpatie s’ar bucura românul întreg, d. Al. Vaidă-Voevod, în rândurile noastre, ale tuturor cari scriu „Ecoul”, — în frunte deci cu directorul ziarului, — cine dintre noi poate uita, oare, dar mai cu seamă Ștefănescu, fapta urâtă a d-lui Viorel Tilea, comisă pe vremea când era subsecretar de stat la Președinția Consiliului de Miniștri, când neputându-se răzbuna altfel pe Ștefănescu, pentru scrisul lui (fiindcă a criticat în „Ecoul” acțiunea de prigoană și falimentare a comercianților de lemne depe hotarul apusean, dusă, — în deosebi împotriva românilor, — de Sindicatul pentru exportul lemnului, la care d. Viorel Tilea

era vice-președinte), i-a luat permisul pe căile ferate, — unui vechi ziarist profesionist?

Ori, d. Viorel Tilea este unul dintre cei mai apropiați partizani ai d-lui Vaidă.

Chiar dacă am admite, prin imposibil, că un ziarist, care creiază un ziar independent, — dar independentă riguroasă, așa ca a „Ecoului”, — după ce îl menține, cu uriașe jertfe, de tot soiul, ani de zile, („Ecoul” împlineste la 23 Septembrie 9 ani dela apariția primului său număr; iar la 4 lunie, un an de apariție zilnică), i-ar veni gustul, — un gust prost, — să facă politica unui partid în ziarul său (să și pună zgardă, deci, abdicând dela principiile crezului său, înclăind o activitate frumoasă și demnă de atâția ani), nu Const. I. Ștefănescu este gazetarul acela, și să activeze, mai cu seamă, alături de cel care a voit să-i pună căluș, să-i sugrume scrisul!

La Timișoara se vorbește cu multă insistență, că d. dr. Avram Imbroane, secretarul general dela Culte, ar fi suferind de inimă și că ar intenționa să plece zilele acestea la Viena, să se odihnească într’un sanatoriu și să consulte mai mulți specialiști. Doi amici ai d-sale, cari pretind a fi inițiați până și’n cele mai intime taine ale „șefului”, își confiau pe șoptite, ieri, într’un birou al primăriei timișorene... „că șeful ar avea un motiv și mai puternic, pentru care pleacă în străinătate, afară de boala de care suferă... Nu voiește, — îl informa unul pe celălalt, clipindu-i șiret dintr’un ochi, — să fie acasă la 20 Aprilie, ca să nu se prezinte la procesul cu „Danubia”.

Desigur că... devotatul admirator al d-lui Avram Imbroane, lansând un asemenea svon, a voit să-i facă „șefului”... inimă bună, tocmai acum de Paști...

Pătru Nicoară

Serata „artistică” a ziaristilor maghiari din Arad

— Insultele depe scena Teatrului Comunal. —
Obrăznicile grosolane ale unui evreu-maghiarizat —

Săptămâna Paștilor catolice la Arad, ni-a arătat trista realitate a toleranței românești față de minoritatea maghiară, care se plânge mereu pe la toate forurile internaționale că este asuprită. Și de fapt se bucură de o libertate ca nici într’o țară alta cu toate că după afirmațiile lui Zima, Stauher, Czettel, etc. este absolut *necivilizată*, — libertate care, de multe ori degenerează într’o foarte periculoasă armă împotriva Statului nostru.

În coloanele „Ecoului” am arătat atâtea și atâtea fapte șoviniste ale diferiților străini „loiali” ai țării noastre.

Autoritățile sesizate au luat măsurile necesare, iar recidiviștii au fost expulzați.

Cu toate acestea „căteii” rămași nu vor să se astâmpere.

Săptămâna trecută, a Paștilor catolice, am înregistrat o dureroasă palmă la adresa a tot ce este românesc, aplicată, — din ordinul partidului maghiar din Arad, — de societatea A.K.E.

Aceasta a folosit terenul și chioșcul din parcul Eminescu timp de 50 de ani, sub eră românească 15 ani), fără să plătească Primăriei măcar o parte din chiria cuvenită; iar când terenul a fost dat, dela 1 Aprilie crt., societății sportive și culturale românești „Gloria Cfr”, AKE, — unde spre regretul nostru erau înscrși ca membri peste o sută de intelectuali români, cari, bineînțeles, nu cunoșteau șovinismul colegilor de club evreo-maghiari, — a distrus într’o noapte toate instalațiile și gardurile depe teren, a-

mintind de vandalismele strămoșilor lor, cu ocazia năvălirii în Europa.

Dar „fapta civilizaților A.K.E.-iști” n’a rămas fără urmări. Membrii români, în frunte cu d. dr. Crăsnic și prof. Ioachim Dabiciu, au reclamat cazul autorităților, cari au dispus readucerea și repararea obiectelor furate de oamenii Budapestei.

Serata ziaristilor maghiari...

Numai după patru zile dela vandalismele oamenilor lui Velcsov, în seara Paștilor catolice românismul a fost insultat din nou, de astă dată depe scena Teatrului Comunal cu ocazia seratei „artistice” a ziaristilor minoritari.

Înainte de începerea programului cu Parlamentul unguresc și cu pengö, s’a prezentat la rampă un ziarist, de origine evrească, numele nu interesează, care a vorbit spectatorilor o jumătate de oră, despre viața din: „ebben az országbán” (țara aceasta).

Ziaristul, — care tare ar merita să-l urmeze pe Marossi Rudolf, — s’a străduit să imbrace discursul într’un umor fin, și-a bătut joc de această tolerantă țară: în așa mod încât a silit pe puținii spectatori români, scandalizați, să părăsească sala.

Vorbind de noul transport de aur pentru Banca Națională, șovinistul instrument al lui Zima Tibor spunea că vagounele cu aur au fost păzite de detectivi, atât de bine, de par’că ar fi fost pline „cu gardiști de fier”, iar, după depozitarea în tezaurul din București cineva

întâlnind un prieten ar fi întrebât.

„Cum a putut sosi aurul acesta tocmai din Anglia, fără să fi fost atacat de bandiți?”

Răspunsul:

„Până la Curtici n’a fost nici o frică și numai de aci în colo, — în această țară, — a trebuit să fie bine păzit”.

Deci depe scena teatrului arădan, România a fost făcută țară de bandiți, de un ziarist pe care-l adăposteste.

Și de ce ar fi oare mai periculos un transport de aur prin România, decât prin Ungaria falsificatorilor de franci francezi?

Nu putea oare ziaristul să facă o glumă în legătură cu trecerea aurului prin Ungaria?

Sau, atunci poate că nu primea un așa de mare ropot de aplauze?

Vorbind apoi despre mersul vieții „din țara aceasta”, a arătat că toate sunt bune, avem bani, aur, converșiune, etc., dar „ebben az országbán” nu poți spune ce vrei și ce ar trebui, căci cetățeanul este păzit mereu de jandarmi și poliție.

De cari cetățeni vorbea ziaristul? Cu siguranță că numai de: *cetățenii minoritari*.

Sunt oare aceștia opriți în libertățile lor individuale de jandarmi și poliție?

Hotărât că nu!

Atunci?...

Aurel Chiriciu

Viața și opera lui Alexandru Mocioni

Conferință ținută la teatrul comunal din Timișoara, Duminică 1 Aprilie 1934, de părintele T. Golumba, — cu prilejul comemorării a 25 de ani dela moartea marelui român și filantrop II.

În această automie vedem spiritul modern democratic cu spiritul vechi creștinesc patriarhal, spiritul libertății cu spiritul autorității, spiritul progresului pe toate terenurile cu spiritul conservator întepenit în toate așezămintele nestrămutabile ale bisericii — aici vedem toate aceste principii și direcțiuni, în aparență atât de contrare, într’o legătură atât de fericită, cum mai fericită nici nu s’ar putea închipui, și cum ea de fapt nu se poate găsi la nici o altă biserică. În acest admirabil armonios *organism al autonomiei se realizează deci înalta potență culturală a bisericii*.”

Principiile de mai sus ale marelui cugetător au servit ca îndreptare și la alcătuirea legii și statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe române de mai târziu.

Din scrierile literare ale lui A. Mocioni amintim: „Conștiința națională”, publicată în almanahul societății academice „România Jună” din Viena; „Libertatea presei”, publicată în Rumänische Revü apoi „Problema vieții”, publicată în almanahul societ. acad. „Petru Maior” din Budapesta și în fine studiul „Religiunea în știință”, apărut în Sibiu 1905. Aceasta e ultima și cea mai importantă lucrare a sa.

A. Mocioni a mai activat și pe teren muzical dovedindu-se a fi un bun compozitor și un pianist desăvârșit. Avea obiceiul să-și caute refugiu sufletească în armoniile improvizate pe cari le compunea fantezia sa creatoare. Dacă le-ar fi pus pe note toate creațiunile geniului său muzical, pe cari numai claviatura le-a putut înregistra, atunci desigur că A. Mocioni ar figura astăzi alături de cei mai mari compozitori ai lumii.

Muzica sa este plină de romantism, iar melodiile sale pline de sentiment izvorit dintr’o concepție muzicală mai înaltă. El a început să învețe pianul la vârsta de 10 ani ajungând la școala marilor profesori Joksch din Pesta și Smidt din Viena. Audițiile muzicale organizate în casa lor din piața Gizella din Pesta, erau faimoase. În saloanele lor se întâlneau toți maeștrii timpului; iar Francisc Liszt lua

chiar parte activă la aceste audiții. Dintre compozițiile lui A. Mocioni amintesc următoarele:

1. Pensees fugitives în 2 serii și 6 părți pentru pian dedicată mamei sale.
2. „Marș funebru” dedicat mamei sale.
3. Două caete de cântece conținând fiecare câte 6 bucăți.
4. Sonată pentru violoncel și pian.
5. Alte sonate pentru pian.
6. Două mazurce.
7. 2 valsuri.
8. „File lirice de album” pentru pian și altele.

Vrednic de remarcat este faptul că dela anul 1901 A. Mocioni a fost președintele „Astreii” din Sibiu.

Alexandru Mocioni a decedat la 2 Aprilie 1909 la Bichiș și-și doarme somnul de veci în mauseoul familial din Foeni alături de strămoșii (Continuare în pag. II-a)

Locul de întâlnire a publicului românesc e la

Caffée-Restaurantul CENTRAL

Meniu după listă: 20 lei — Bucătărie specială — Vinuri de Podgorie — Bridge și rummy

de sub conducerea lui IOSIF PFERSCHY
Intrarea prin strada Alecsandri

Sinistrații depe Celeuskin sunt în viață

Din Moscova se anunță că din cauza furtunei violente nici un avion sau vas de salvare nu s'a putut apropia de locul unde se găsește spărgătorul de gheață Celeuskin, prins între ghețari în apele Oceanului înghețat de Nord de câteva săptămâni.

Un hidroavion sovietic, care a încercat să ajungă până la sinistrați, dinspre coasta canadiană, a trebuit să renunțe la ori ce încercare de salvare.

În cursul zilei de ieri posturile de t. fl. au interceptat mai multe apeluri ale vasului Celeuskin. Prin ele se face cunoscut că personalul spărgătorului de gheață este în viață, că marea este tot înfuriată și că, de săptămâni de zile, nu au avut pe vas altă hrană decât pește.

Aviatorul Babuskin, asul aviației sovietice, lucrează fără întrerupere la repararea unicului avion care se găsește pe Celeuskin.

Din cauza furtunei ori ce decolare este deocamdată imposibilă.

Două avioane care au pornit spre sinistrați n'au putut să ajungă decât până în apropiere de Cap unde au suferit un accident.

Din cauza ceții prea dese, unul din avioane s'a urcat până la 2500 m. din care cauză, pe aripi, s'a depus un strat gros de gheață împieducând și funcționarea motorului.

Numai datorită iscusinței pilotului, avionul a aterizat pe gheață producându și mici stricăciuni.

Croitorie pentru domni la Moskovitz

Studentii din Garda de Fier condamnați la Cluj au fost eliberați

Ieri au fost eliberați din închisoare studenții: Emil Popa, președintele centrului studențesc „Petrul Maior”, Nicu Caranica, Ion Serbu și Constantin Serbu cari au fost condamnați de către consiliul de Război din Cluj la două luni închisoare pentru că au făcut propagandă în folosul Garzii de Fier. La ieșirea din închisoare cei patru studenți au fost întâmpinați de colegii lor cari au venit în corpore făcându-le o mare manifestație de simpatie.

Un excroc din Orade arestat la Predeal

La poliția din Orade a fost adus, sub o puternică escortă, un mare excroc care a fost arestat la Predeal.

A fost prins încă în ziua de 22 Martie în trenul Brașov-București, când a încercat să calatorească fără bilet.

Dat pe mâna jandarmilor, a declarat că se numește Iosif Harz originar din Orade și că a avut bilet, însă pe când dormea în tren, i-a fost furat cu portmoneul cu bani. Fiind suspect, jandarmii au cerut informații dela Orade, de unde li s'a comunicat că n'are cazier însă este urmărit pentru mai multe înșelăciuni.

Excrocul atrăgea în cursă pe naivii cari voiau să plece în străinătate, promitându-le că le va scoate pașapoarte.

În Orade i-a făcut pe doi

comercianți să-și vândă prăvăliile și după ce a încasat suma de 30000 de lei, a șters-o din oraș. A mai făcut astfel de victime la Constanța București și Brașov, unde se instalase în ultimul timp.

Pălării pentru bărbați

calitate superioară. Cu prețul de fabrică puteți cumpăra pălării durabile elegante negre 90-125-145 și până la 165 de lei

SOLID

magazin de modă bărbătească și pălării

Arad, Bdl. Reg. Ferdinand, colț cu str. Crișan

Se anulează transferările din Septembrie 1933

Ministerul Instrucțiunii a dat o decizie prin care se anulează ca ilegale, transferările și încadrările membrilor corpului didactic secundar făcute pe ziua de 1 Septembrie 1933 și anume:

1. Transferările și încadrările la catedre nepublicate vacante, contravenind dispozițiilor art. 6 din legea din 9 Mai 1933;

2. Transferările și încadrările la catedre devenite vacante după data de 1 Septembrie 1933.

3. Transferările la ore disponibile la diverse școli, ore ce nu constituiesc o catedră;

4. Transferările făcute în contra prevederilor art. 35 din lege (profesoare la școale de băieți și vice-versa) sau la școale de meserii unde nu se puteau face decât încadrări în conformitate cu art. 7 din legea din 9 Mai 1933;

5. Transferările la școli particulare;

6. Transferările și încadrările de profesori nmiți ilegal în învățământ;

7. Transferările și încadrările ilegale, prin nerespectarea dispozițiilor legale.

Profesorii și maeștrii a căror transferare sau încadrare se anulează se vor considera detașați până la finele anului școlar în curs, la posturile ce ocupă în vremea de față și vor primi salariul lor legal.

Profesorii și maeștrii cărora li s'a anulat transferarea vor reveni de drept la catedrele ce au avut în momentul transferării, dacă sunt vacante.

French-coat-uri la Moskovitz

Incercați restaurantul

AZUGA

(fost KISPIPA)

Bere la pahar Azuga, specialitatea Caraiman se găsește numai aici; grătar special, ciorbă de burță și tot felul de mâncări românești. Menue și abonamente. Muzică țigănească

Proprietar:

Emil Schnabel, Orade

Cele mai frumoase mătăsuri, cele mai moderne stoffe, cele mai fine decalaturi pentru cămăși la

Weisz Alexandru

Arad, str. Brătianu Nr. 2

Magazin principal pentru produsele fabricii de mătăsă din Sighișoara

Cinematograf

Programul de Paști!!

CENTRAL

Fredric March, Gary Cooper și Miriam Hopkins în

Trei și una

de NOEL COWARD

Regia: ERNST LUBITSCH

Romanul de dragoste și de voluptate al unei femei cari a avut curajul convingerilor ei. Fiecare femeie ar dori să iubească doi bărbați... Eroina lui Noel Coward nu se mulțumește cu dorința platonică; ea o transpune în fapt, însă cu trei!!! În brațele unui singur bărbat fericirea ei nu era deplină... și a făcut ceea ce fiecare femeie ar face, dacă ar putea!

SELECT

Tu ești adorata mea!

Comedie muzicală.

Käthe Nagy, Karl Ludwig D.

CORSO

Tinerețe, a ta e viața!

Iosif Schmidt, cel mai mare tenor al lumii.

URANIA

Simfonia durerii!

Cel mai mare film al secolului.

Pălări dela 145 L.

Cămăși „ 170 „

Cravăți „ 35 „

și tot felul de articole bărbătești cu prețurile cele mai ieftine la

MANEA

DUMITRU

vis-a-vis de Prefectura județului

și nepoții săi. Dela Șaguna n'a fost frunțat pe care românii să-l fi deplâns cu atâta duioșie și cu atâta sinceritate ca pe Alex. Mocioni — zice în cartea de aur T. V. Păcățianu.

Iată ce zice marele profesor Nicolae Iorga despre A. Mocioni într-o conferință a sa ținută la Ateneu în București: „Om de înaltă cultură filosofică spirit sistematic, inteligență puternică și rece, un dominator al gândului său, care nu putea nici odată să domine o societate, un îndreptător sigur al cugetării sale, care nu putea să ajungă niciodată îndreptător sigur al unui neam — astfel a fost Alexandru Mocioni.”

Opera lui de mecenate.

N'a fost o întreprindere de ordin cultural sau social unde Alex. Mocioni să nu fi alergat cu obolul său din belșug. Din suma de 158.000 coroane cât a costat „Muzeul Astrei, A. Mocioni și fratele său Eugen au dat 24.000 coroane.

La susținerea „ziarului cotidian” Dreptatea din Timișoara, ziar care a apărut cu îndârjire interesele românești în cea mai turbată asuprire maghiară Alex. Mocioni a dat 29.000 florini. Academicianul Iosif Vulcan zice că i-a succedat a câștiga pentru crearea unui fond de teatru pe mecenatele cel mai distins al chestiilor culturale române din țara ungurească pe Alex. Mocioni alegându-l președinte.

Banca Timișiană din Timișoara tot în casa Mocioneștilor și-a început activitatea. Toate institutele financiare economice din fosta Ungarie a căror număr trece peste 100 s'au întemeiat cu concursul material al familiei Mocioni.

Societatea academică a studenților „Petrul Maior” din Budapesta mulți ani deardând se afla în casele Mocioneștilor din strada „Vafului” cea mai aristocratică stradă a Capitalei Ungariei.

Că ce mare importanță a

avut această organizație financiară, e destul să amintim faptul că de exemplu banca „Albina” devenise stăpâna multor moșii ale magnaților unguri din Ardeal, iar pentru scopuri naționale, această bancă a jertfit până astăzi 14 milioane lei. Și câte jertfe ale lui Alex. Mocioni au fost făcute cu dreptă, ca să nu știe stânga și au rămas la dorința donatorului neștiute până în ziua de azi.

D. consilier Ilie Grosșian, care a avut fericirea să stea 3½ ani în casa Mocioneștilor declară: „Am văzut cum venea dr. Aurel Mureșan dela „Gazeta Transilvaniei” și dr. Valer Braniște dela „Drapelul” și Petru Petrescu sen. dela „Astra” în fiecare an la Birchiș și Capolnaș ca să primească subvenția anuală pentru instituțiile lor culturale. Tot așa Albina lui Vincențiu Babeș mulți ani deardând tot cu spesele familiei Mocioni s'a tipărit la Viena și Budapesta, iar almanahurilor celor două

societăți literare studențești tot de familia Mocioni au fost sprijinite ca să li-se asigure apariția. Istoricul G. Barițiu amintește în „Istoria” sa, că numai ajutoarele date studenților români într'un singur an (1861) de familia Mocioni atingeau suma colosală pe atunci de 100.000 florini.

Afară de jertfele materiale amintite Alex. Mocioni a contribuit ca sume mari la zidirea catedralei Metropolitane din Sibiu și a purtat cheltuieli mari în procesul bisericii grecești din Pesta.

Către sfârșitul vieții sale obosit de lupta aprigă ce o ducea, trăia retras la castelul său din Birchiș dedicându-se cu totul educației nepoților săi. În seninătatea acestui cuib de vultur, scaldat de soare au răsărit ideile clare, nespuse de clare a marelui cugetător; de de aici au purces sfaturile înțelepte, pe cari el le-a dat de atâtea ori și celor buni și primitori, ca și celor răi și răs-

vrătitori, deopotrivă. În vreme de grea încercare la Birchiș alergau de atâtea ori frunții neamului, să asculte sfaturile lui Alex. Mocioni. De aici a urmărit el toate evenimentele din preajma marelui războiu și a învierii naționale.

Ferit de zgomotul de stradă al oamenilor de afaceri și de parte de fumul cetăților de aici a auzit el vuietul luptelor și glasul tainic al vremilor noastre.

Și ca un Arhanghel se cobora adesea între cei mulți și buni îndemnându-i la fapte... Cu poporul din satele de pe domeniul său era bun și blând. Nimeni nu pleca nemângăiat dela dânsul, când necazurile și nevoile îl aduceau pe acolo. Pe sătenii lui îi iubea cu adevărată dragoste părintească. Era președintele consiliului parohial prin sat și venia iarna, bolnav să conducă agendele parohiei.

(Continuare în numărul viitor).

Bărbații eleganți

cumpără la magazinul

„CHIC“ Hegedüs și Goldmann
vis-a-vis de DACIA

pălării moderne dela 140 lei în sus, trenchcoat 400 lei, cămăși moderne 170 lei

Activitatea Institutului Social Banat-Crișana secția Arad

— Darea de seamă a d-lui Oct. Lupaș, cu ocazia vizitei d-lui prof. D. Gusti la Arad —

Domnule Profesor,

Membrii Institutului Social Banat-Crișana, cari activează în secțiunile din acest oraș cu glorie culturale străvechi și evocator de biruință națională se simt, obligați ca, — odată cu salutul lor, pe care vi-l adresează cu cea mai profundă sinceritate și admirație, — să vă prezinte o succintă dare de seamă despre rezultatele activității lor și o schematică expunere de vederi asupra rostului lor programatic.

Ideia înființării unui institut de cercetări sociologice, aici la granița de Vest a românismului, — odată laasată din partea unei distinse pleiade de intelectuali bănățeni, — a fost îmbrățișată, cu multă însușire și de către Arădani.

S'a împlinit la 23 Martie crt. tocmai un an, de când un grup de câțiva intelectuali locali, — pornind dela constatarea că epoca de adânci prefaceri sociale prin care trecem, nu poate fi intuită și analizată decât cu ajutorul unei metode strict științifice — au pus bazele unei secțiuni medicale, iar cu ceva mai târziu au întemeiat o secțiune culturală și apoi una economică.

Chestiunea care a fost pusă la ordinea de zi, îndată după înghetarea acestor secțiuni ale Inst. Soc. Banat-Crișana la Arad, nu putea fi alta decât aceea a metodei de lucru și, deci, a sistemului sociologic pe care să-l adoptăm.

Fără a ne pierde în prea multe discuțiuni abstracte și în controverse pretențioase, ne-am însușit din capul locului metoda monografică-sociologică, a cărei paternitate vă aparține cu atâta binemerită ciuste.

De ce s'a adoptat metoda d-lui prof. Gusti

Simultan cu adoptarea acestei metode, — evident, — ni-am însușit în mod implicit și sistemul sociologic al dv., pentru că monografiile sociologice cu care ne-am inaugurat activitatea, derivă ca o necesitate logică din însăși natura acestui sistem.

În locul empirismului dezorientat, monografiile concep-

te de dv., d-le profesor, au siguranța științifică, izvorită dintr'un sistem unitar și profund realist, verificat cu prisosință, în urma cercetărilor atât de laborioase ale Inst. Social Român.

Dar valoarea sistemului dv. sociologic, noi am apreciat-o și pentru laturea sa etică.

Sociologia, prezentându-ne societatea ca pe o realitate dinamică, în continuă activitate, realitatea socială; — înfățișată pe bază de cadre și manifestări și caracterizată printr'o voință socială, — ne apare ca o veșnică încercare de a se realiza pe sine însăși, activitatea omului fiind o „virtualizare în proces de actualizare“. Problema centrală a eticii devine astfel stabilirea idealului social pe care îl considerăm pe drept cuvânt, ca „legislatorul suprem al conștiinței normative și al practicei“.

Idealul — după concepția dv., — nu este însă o pură afaceră a inimii, ci are o justificare rațională, rezultată din contactul cu realitatea. Idealul constituie astfel o idee experimentală maximală, o forță supremă a realității omenești, care nu este altceva decât personalitatea și care, împreună cu valoarea culturii, formează două valori etice superioare.

Din cunoașterea realității sociale prezente și din stabilirea sociologică a idealului etic, rezultă în mod firesc „necesitatea unui plan și program, care să propună voințelor modificarea realității actuale, recunoscută ca insuficientă, în sensul idealului“. Acordul ce se stabilește între realitate, idee și ideal este reforma socială.

Iată, deci, un drum drept de o logică și admirabilă consecvență, care duce dela sociologie și etică la politică. Etica se bazează pe sociologie, iar politica pe amândouă și toate trei ne dau un sistem unitar despre integritatea realității sociale.

Pornind dela aceste premise secțiunile noastre au căutat în primul rând, să cerceteze realitățile sociale din ținuturile arădane. Și pentru a înfăptui acest deziderat, ni-am îndrep-

tat privirile în special spre sate.

Activitatea Institutului Banat Crișana

Utilizând metoda monografică-sociologică și având în vedere rezultatele obținute de Inst. Soc. Român, secțiunile noastre întreprind cercetări monografice în comuna Sâmbăteni, la o distanță de 16 Km. de Arad.

Motivele, cari ne-au determinat să alegem această comună ca centru de activitate, sunt multiple. Ne mărginim să înșirăm doar câteva:

1. În primul rând, faptul că această comună reprezintă un tip mijlociu al comunelor situate în jurul Aradului.

2. În al doilea rând, pentru că asociația medicilor a făcut acolo o serioasă anchetă sanitară, și în al

3 lea rând, — pentru că personalul ce-l aveam noi la dispoziție, și mai ales capitalul, — nu ni-a permis o deplasare mai îndepărtată de orașul Arad. Pe de altă parte, din considerentele menționate și din cauza condițiilor specifice de trai ale sătenilor din Sâmbăteni, am fost nevoiți să eşalonăm cercetările noastre pe o durată mai îndelungată decât durată obișnuită a cercetărilor efectuate de Inst. Soc. Român.

Am căutat tot timpul însă, ca să nu pierdem interesul sătenilor pentru preocupările noastre. În acest scop, am aranjat în respectiva comună, în colaborare cu asociația „Astra“, o serie întreagă de conferințe și am organizat și un concurs de îngrijire a copiilor între 1—5 ani, cu care prilej am distribuit 6 premii. Acest ultim act l-am săvârșit, indemnând mai ales, de grozava scădere a curbei natalității.

Până în prezent s'a studiat în Sâmbăteni:

- a) Cadrul cosmologic,
 - b) Cadrul istoric,
- (Sfârșitul în numărul de mâine).

Mare asortiment în stofe la Moskovitz

Cețiți „ECOUL“

TEATRUL MUNICIPAL TIMIȘOARA

VINERI, 27 APR. 1934

UN SINGUR CONCERT

DAT DE CELEBRUL VIOLONIST

BRONISLAW

HUBERMAN

LA PIAN

PROF. SIEGFRIED SCHULTZE

DIN VIENA

BILETELE (95—295 LEI) LA CASA TEATRULUI
TELEFON 102

Slujbele catedralei ortodoxe din Arad

în săp'ămâna sfintelor patimi și la Înviere

Joi, 5 Aprilie: 7 dim. Spovedanii, Sf. Liturghie a sf. Vasilie cel Mare.
Duminecă, 8 Aprilie: 4 dim. Slujba sf. Înviere. Cu procesiune. 9 dim. Sf. Liturghie a sf. Ioan Hrisostom. Predică P. S. Păr. Episcop. 4 d. m. Vecernie.
Vineri, 6 Aprilie: 10 dim. Ceasurile împărătești. 3 d. m. Vecernie. Predică. 8 seara Prohodul Domnului. Procesiune. Predică.
Sâmbătă, 7 Aprilie: 7 dim. Spovedanii și Cuminecări. 10%, dim. Sf. Liturghie a sf. Vasilie cel Mare.
Oficiul Parohial

Cel mai ieftin

izvor de cumpărare de bijuterii și ceară sornice la

Iosif Reiner
orologier și bijutier

ARAD, strada Col. Piroi No. 3
în dosul Teatrului

TOATE ARTICOLELE DE TENNIS și FOOT-BALL
Reparațiuni de rachete.
TOATE ARTICOLELE DE SPORT LE GĂSIȚI LA

SPORT CENTRAL

ARAD
STR. MOISE NICOARĂ 2

CEL MAI FRUMOS CURĂȚĂ, VOPSEȘTE ȘI SPALĂ CHIMIC

Jun. KREBSZ vopsitor ARAD,
Bul. Reg. Ferd. Atelier principal Str. Eminescu, Palatul Crucea Albă.

NU PIERDEȚI RARA OCAZIE!!!

C u n u m a i :

495 Lei, cls. III **700** Lei, cls. II

ORADEA—BUCUREȘTI DUS și INTORS

Plecarea la 15 Aprilie 1934, dela Satu-Mare la orele 3, dela Oradea la orele 6 și sosirea la București în aceeași zi, la orele 20. — Plecarea înapoi dela București, în ziua de 18 Aprilie 1934, la orele 20 și sosirea la Oradea și Satu-Mare, cu acelaș timp de mers, de tren rapid

Inscrierile până la 10 Aprilie 1934, la

Biroul de voiaj »DACIA«

Bdl. Regele Ferdinand No. 9, Oradea

Tren de propagandă cu viteză de rapid

și cu opriri la: Ciucea, Cluj, Războieni, Teiuș, Copșa-Mică, Sighișoara, Brașov, Sinaia, București

Prinderea unui periculos bandit la Lugoj

Lugoj, 4. — In regiunea noastră a produs mare senzație arestarea cunoscutului bandit Dumitru Sârbu zis Mantu. Acum un an fiind beat, el s'a luat la ceartă cu un flăcău anume Andrei Felber din comuna Căvărani, pe care l-a înjunghiat cu un cuțit lăsându-l mort pe loc.

Criminalul a fost arestat și predat parchetului.

La proces și-a recunoscut fapta pentru care a fost condamnat la 12 ani reclusiune. Văzându-se întemnițat pe atâtea timp, el și-a pus în gând să evadeze. Planul i-a reușit chiar la două zile după proces.

Pe când se afla în corpul de gardă al gardienilor, unde era pus să facă curățenie, profitând de ocazie că nu era păzit, a luat cheile din cui și fără să-l fi văzut cineva, a descuiat poarta și a dispărut.

Având destui bani la dânsul,

n'a mers acasă și ca să i se piardă urmă, s'a dus la Caransebeș.

Aici și-a găsit o gazdă unde a stat ascuns tot timpul cât cercetările erau în toi.

După ce s'au liniștit lucrurile, văzând că banii sunt pe sfârșite, a luat contact cu alți doi inși constituind o bandă de spărgători.

Câmpul lor de activitate s'a mărginit mai mult asupra comunei Căvărani, unde prima furătură au dat-o la primărie, furând din casa de bani 8000 de lei și de la doi gospodari 37.000 de lei.

Jandarmii fiind informați de apariția lui Mantu, au început urmărirea și în scurt timp au reușit să-l captureze.

La cercetări banditul și-a recunoscut toate faptele denunțându-i și pe complicitii săi cari au fost arestați.

S'a votat legea conversiunii

Ieri dimineață a fost adusă spre votare în fața Parlamentului noua lege a conversiunii.

In ședința de dimineață au vorbit d-nii Dinu Brătianu, Radian, Benteiu și Sassu, ministrul agriculturii.

La interpellările d-lor Potârnică și Gr. Iunian au răspuns d-nii G. Tătărescu, primul ministru și Antonescu, ministrul justiției.

Ședința a durat până azi dimineață la ora 4.

Rezultatul este de 264 voturi pentru și unul contra.

Medicii ardeleni și viitoarea lege împotriva avortului

Colegiul medical și Reuniunea ginecologilor din Cluj au luat inițiativa convocării unei ședințe speciale pentru a se discuta toate laturile avortului în legătură cu noul proiect al codului penal. Discuțiile vor fi publice și rapoartele vor fi susținute de către comisiunile medicale ale Clujului, precum și de către distinși magistrați. Titlurile rapoartelor și numele raportorilor fixate până acum sunt:

1. Evoluția ideilor juridice asupra avortului. Raportor: d. jud. președinte Pastia.
2. Sterilizarea (legislația, indicații și tehnică). Raportor: prof. dr. Zolog, doc. dr. Traian Popovici și dr. Purge.
3. Certificatul și consultul prenuptial. Raportor: prof. M. Zolog.
4. Propaganda anticoncepțională. Raportor: agr. M. Zolog și asist. dr. C. Cotuțiu.
5. Legislația avortului indicat. Raportor: jud. preș. C. Pastia.
6. Legalizarea avortului în Rusia. Raportor: prof. M. Kernbach.
7. Indicațiile avortului (terapeutice, eugenice, etice și sociale). Raportor: prof. I. Hațieganu, C. Urechea, D. Mihail, E. Teșos, A. Pop M. Zolog, R. Doctor și dr. I. Mangiucă, d-na S. Popovici și dr. E. Bratu.
8. Consecințele avortului indicat. Raportor: Doc. dr. Voicu.
9. Modalitățile practice avortului indicat și doctrina deontologică. Raportor: prof. Grigoriu și M. Kernbach.
10. Legislația avortului criminal. Raportor: jud. preș. C. Pastia.
11. Dificultățile juridice în dovedirea avortului criminal. Raportor: jud. preș. C. Pastia.
12. Ce este un avort criminal și cum se poate dovedi medicolegal? Raportor: doc. dr. C. Stanca.
14. Comportarea ginecologului față de cazurile complicate ale avortului criminal. Raportor: prof. Grigoriu și M. Kernbach.
16. Sancțiuni contra tatălui etc. Raportor: av. dr. E. Bratu și dr. A. Popovici.

RADIO

1875 m. Radio România 20 kw și
364,5 m. București 12 kw.

Miercuri, 4 Aprilie

Ora 20,45: Al. Busuioceanu: Patimile Mântuitorului în artă.
Ora 21: Muzică de cameră.
Ora 21,30: Pr. Bulacu: Copiii noștri la Domnul Hristos.
Ora 21,45: D-na Nina Aurelina, canto.
Ora 22,15: D-ra Titi Fotino, piano.
Ora 22,45: Radio-Jurnal.
Ora 23: Transmisie de la restaurantul „Cina”.

Joi, 5 Aprilie

Ora 19,30: Transmisie de serviciu din Patriarhie.
La sfârșit: Radio-Jurnal.

Informațiuni

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, în străinătate: 2000 lei anual.

In conformitate cu Ord. Inspectoratului g-l Comand. Teritorial, Cercul de Recrutare Arad aduce la cunoștință ofițerilor de rezervă că viza carnetelor Md. E. 1 se face numai acelor ofițeri de rez, cari se prezintă personal și numai acelor care din cazuri de forță majoră nu se pot prezenta li se va face viza care vor trimite carnetele numai prin membrii familiei și prin vre-o rudă apropiată.

De asemenea nu se va face viza carnetelor trimise în bloc dela diferite societăți și instituții de stat sau particulare.

Ministerul instrucțiunii în colaborare cu soc. „Fidac” și cu „asociația română pentru Liga Națiunilor”, organizează în acest an al optulea concurs interscolar asupra unui subiect asupra scopului și activității Ligii Națiunilor.

Concursul se va ține în ziua de 26 Aprilie cu elevii clasei 7 dela școlile secundare.

Subiectul fixat de minister va fi trimis școalelor în plic sigilat, tezele alese vor fi trimise până la 8 Mai ministerului, unde, o comisie specială le va clasa definitiv.

La 16 Aprilie crt. — a doua zi după Duminică Tomii — se va judeca la Consiliul de război al C. II A. procesul d-lui col. în rezervă Ștefan Zăvoianu, acuzat de fapta prevăzută de art. 197 c. p. — pentru găzduirea lui Corneliu Codreanu.

Consiliul va fi format dintr'un general de divizie, doi de brigadă și de doi coloanei.

Comisar regal special a fost desemnat d. col. Petrescu Gheorghe din reg. 2 pionieri iar comisar regal permanent d. căpitan Diaconescu Ion.

Probabil, președinte al consiliului va fi d. general Moruzi.

Se aduce la cunoștința tinerilor cari au avut depuse acte pentru amânare de studii pentru ultimul an și li s'au respins, precum și celor ce sunt în ultimul an și n'au cerut aceasta, dar doresc a cere, că ministerul apărării naționale a luat dispozițiunea de a li se aproba amânarea cerută, până la 1 Noiembrie.

In consecință vor depune actele cel mai târziu până la 20 Aprilie 1934.

Până la 25 Octombrie 1934, vor trebui să facă dovada absolvirii școlii pentru care au cerut amânarea, urmând a fi însumate cu termen redus.

Cei ce nu vor putea face dovada, vor fi încorporați la 1 Noiembrie 1934 pe întreg termenul de serviciu.

Tinerii cari au primit actele înapoi, le vor depune de urgență la cerc, spre a fi înaintate spre aprobare.

D. D. Antonescu, portărel la trib. Arad, a fost înaintat portărel șef la trib. Caraș, în locul d-lui Gh. Gr. Carianopol, mutat.

S'a desființat, pe ziua de 1 Aprilie detașamentul de poliție Oar-frontieră (Sătmăr).

D. Petre Nicola, ajutor de director de carte funduară cl. I-a, la judecătoria Sasca Montană (Caraș), a fost înaintat director de carte funduară cl. III-a, la judecătoria Moldova Nouă, din acelaș județ, în locul d-lui Ioan Ciuchină, pus în retragere.

Direcțiunea Casei de Asigurări Sociale din Arad, aduce la cunoștință tuturor celor interesați că, prin ordinul cu No. 121195 din 31 Martie a. c., al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale, cuprinderea obligatorie în asigurare a servitorilor se amână pentru data de 1 Septembrie a. c.

In consecință, revenindu-se asupra înserației anterioare în această cauză, Casa de Asigurări Sociale Arad va proceda la cele legale, începând dela data de mai sus, deci nu dela data de 1 Aprilie 1934, — cum s'a făcut cunoscut.

„Corul bisericii ort. rom. din Hălmagiu” de sub conducerea P. C. P. Prot. Șt. Bogdan aranjează în seara zilei de 9 Aprilie a. c. (a doua zi de Sf. Paști) în sala mare a hotelului „Central” din Hălmagiu un concert urmat de dans. Venitul va fi destinat augmentării fondului de propagandă al corului.

La serbările comemorative ale revoluției lui Horia, Cloșca și Crișan, dela Arad, din ziua de 15 Aprilie a. c., delegații comunelor din Podgorie, vor putea călători gratuit dus și întors pe Calea ferată electrică, în baza invitațiilor și biletelor eliberate de direcțiunea C.F.A.P. prin prefectură, comunelor respective.

D-nii: dr. Ioan Bontilă, dr. Geza Löffler și Teodor Catalina, actuali membri în comisiunea interimară a municipiului Timișoara, au fost numiți vicepreședinți în acea comisiune.

S'a pierdut un cercel de aur cu piatră de diamant.

Cine-l va aduce la redacția ziarului va primi o recompensă de 500 de lei.

Aniversarea unui deceniu dela înființarea „Cercului Studenților arădani din București”

Fostii membri ai „Cercului” dela 1924 până astăzi, oficialități și toți cei legați sufletește de viața și acțiunile tineretului universitar, sunt invitați ca banchetul ce se va face Duminică 15 Aprilie a. c. orele 2 p. m., va avea loc în saloanele „Cercului Românesc”. Toți cei amintiți sunt insistent rugați să-și trimită urgendeziuniile, până la data de 10 Aprilie c. pe adresa: D. Gherman, student, Arad B-dul Ferdinand 12.

La acest banchet va fi invitat și d. Octavian Goga.

Angajăm imediat un vânzător destoinic și specializat în arta de a vinde, la magazinul „Goldtextilhaus”, Arad, B-dul Regele Ferdinand No. 11.

Farmacii de serviciu Arad

Weisz, Piața Avram Iancu
Janka, Bul. Reg. Ferdinand
Szondy, Str. Consistorului.

Noui dispozițiuni privitoare la prestarea serviciului militar

Ministerul Apărării Naționale, aduce la cunoștință următoarele:

Tinerii din teritoriile alipite din categoriile mai jos notate cari nu și-au clarificat situația militară până în prezent, se pot prezenta la cercuri fie personal, fie reprezentați prin alte persoane.

1) Oamenii din ctg. 1921 și mai noi cari nu fac dovada cu acte legale, că au făcut serviciul militar în țara de origine, vor fi încorporați imediat.

2) Cei din contingentele mai vechi ca ctg. 1921, se vor trece la contingentul corespunzător etății și li se vor elibera livrete de serviciu militar, fiind obligați a se prezenta la viza livretelor.

Aceștia vor trebui să facă dovada vârstei și a cetățeniei prin unul din următoarele acte:

Actul de naștere eliberat de ofițerul stării civile al primăriei sau.

Actul de naștere eliberat de ofițerul de stare civilă confesional care era însărcinat în trecut cu ținerea actelor de stare civilă (preot rabine) sau sentințe date de tribunalul respectiv.

Dovada cetățeniei prin actul de naționalitate sau în loc de acest act, vor putea prezenta un certificat dela primărie, din care să reiasă categoric că dela data unirii și până în prezent nu au optat pentru altă supușenie străină.

3) Acei cari fac numai dovada vârstei prin actele arătate mai sus, fără a face și pe cea a cetățeniei, vor fi trecuți la contingentul corespunzător vârstei; însă nu li se va da nici un act de serviciu militar și nici unul din actele prevăzute la art. 15 din R.L.R., urmând a suferi toate consecințele la care sunt expuși, acei cari nu fac dovada la cererea autorităților că sunt cu situația militară în regulă.

Deasemenea la această categorie nu se va da nici certificatele prevăzute de art. 6 din L. R. și art. 14 R. L. R. pentru a putea obține pașapoarte.

In cazul când nu vor produce acte până la 1 Ianuarie 1935 vor fi încorporați.

Cei cari nu produc nici unul

din actele doveditoare vârstei și nici nu vor invoca supușenia străină (pe care urmează să o dovedească în termen de un an, conform art. 2 din L. R.) vor fi încorporați ca omiși pe măsură ce sunt dovediți.

Tinerii născuți în țară (până la ctg. 1920 și mai vechi, proveniți din părinți născuți sau indigenați în teritoriile alipite, vor fi trecuți la elementul corespunzător etății, indiferent dacă au făcut sau nu serviciul militar în altă armată, cu obligațiunea prezentării actelor arătate mai sus.

Tinerii din teritoriile alipite, născuți în străinătate în anul 1898 și mai în etate, cari fac dovadă că părinții lor sunt născuți în teritoriile alipite și au domiciliat acolo la 4 Septembrie 1920 se vor trece la contingentul corespunzător etății, cu aceleași obligațiuni.

Pentru oamenii din oricare din categoriile de mai sus, cari se vor găsi în cazul de a fi improprie pentru serviciul militar, se va proceda în conformitate cu art. 25 din L. R. și art. 66 din R. L. R., iar pentru cei cari se vor găsi în cazul de a fi excluși (condamnați) se va proceda în conformitate cu art. 3 din L. R.

Sovietele fac manevră pe Marea Neagră

Toată marina Sovietelor depe Marea Neagră este concentrată la Sevastopol de unde va începe manevra.

In vederea manevrei, la Sevastopol a sosit și o escadrilă de dirijabile sub comanda generalului Nobile.

O întrevedere Titulescu-Litvinov

Geneva, 4. — Cercurile politice bine informate afirmă că în ziua de 10 Aprilie va sosi în localitate d. N. Titulescu, ministrul de externe al României, care se va întâlni cu d. Litvinov, comisarul externelor în guvernul sovietic.

Scopul întrevederii dintre cei doi bărbați politici ar fi angajarea de discuțiuni în vederea recunoașterii de jure a Sovietelor.